

Telerscollectief FresQ wijst glastuinbouwers de weg in biobased economy

Met bijna honderddertig aangesloten leden is telersvereniging FresQin Nederland een toonaangevende speler in de afzet van groenten onder glas. Op zo'n twaalfhonderd hectare worden door de glastuinbouwers gezamenlijk tomaten, paprika's, aubergines en komkommers gekweekt. 'En onderling stimuleren zij elkaar om zo duurzaam mogelijk te produceren', opent Jacco Vooijs het gesprek, manager External Affairs bij FresQ. 'Voor het productieproces zijn wij samen met onze leden constant op zoek naar manieren om het gebruik van fossiele energie te verminderen, bijvoorbeeld via warmtekrachtkoppelingen of het gebruiken van reststromen voor andere doeleinden.'

'Zo'n twee tot drie jaar geleden kwam bij ons de term biobased economy voor het eerst op de radar', memoreert Vooijs. 'De opkomst van de term heeft met name onze activiteiten rond het verwaarden van restmaterialen versneld. Wij waren in het kader van cradle-to-cradle ondernemen hier al eerder mee gestart.' Volgens Vooijs is het niet FresQ dat de biobased economy in de praktijk brengt, maar zijn het haar leden. 'De investeringen moeten toch echt plaatsvinden bij de telers. Wij prijzen ons in dit kader gelukkig met onze voorzitter Tom de Bruijn. Als glastuinbouwondernemer is hij zeer actief om in het Westland de biobased economy op de kaart te zetten en restmateriaal voor nieuwe toepassingen aan te wenden.'

Plantenstoffen

Een van de biobased initiatieven waar FresQ bij betrokken is, is het Kenniscentrum Plantenstoffen [red.: zie ook het interview met Leon Mur van het Kenniscentrum Plantenstoffen in de december 2012-editie van Biobased Economy Magazine]. Deze organisatie werkt onder meer aan een 'extractenbibliotheek' waarin alle inhoudsstoffen van planten geregistreerd zijn. Vooijs: 'Wij kunnen daar wezenlijk kennis aan toevoegen. Zeven tot acht jaar geleden wisten wij bijvoorbeeld al dat tomaten lycopene bevatten. Het is een stof die het lichaam kan helpen beschermen tegen kanker. Diverse bij ons aangesloten telers produceren tomaten met extra lycopene en wij verkopen deze producten op de markt. In de toekomst kan het maar zo gebeuren dat wij in staat zijn deze stof uit de tomaat te extraheren en voor andere doeleinden te gebruiken.'

'Een mooi voorbeeld van reststroomverwaarding dat al wezenlijke vormen aanneemt is de productie van kartonnen dozen van tomatenstengels', vervolgt Vooijs. 'Binnen enkele weken verwacht het consortium het resultaat aan het publiek te kunnen presenteren. Een enorme hoeveelheid tomatenstengels van FresQ telers zal dit jaar al voor de productie van de dozen aangewend worden. Wij spelen hierbij weer een belangrijke rol omdat wij als collectief het noodzakelijke volume kunnen creëren. Al met al proberen wij als FresQ onze leden te faciliteren om hun reststromen via de biobased economy beter te verwaarden.'

Steun

'Over het algemeen geldt: hoe hoger je in de verwaardingskolom komt, hoe meer volume je nodig hebt om een kleine hoeveelheid waardevolle stoffen uit het materiaal te krijgen. Dat is ansich niet zo'n probleem als de investeringen niet ook significant hoger zouden zijn. Glastuinbouwbedrijven zijn stuk voor stuk midden- en kleinbedrijven. Het is daarom logisch dat hoge investeringen in de biobased economy niet één, twee, drie kunnen plaatsvinden door een individueel midden- en kleinbedrijf. Mijn grootste angst is dat de glastuinbouwsector straks voor weinig geld de reststromen mag leveren, maar dat zij bij de gehele verwaarding van de producten geen partij is. De grote subsidiestromen gaan tot op heden veelal richting multinationals en niet naar midden- en kleinbedrijven en die hebben nu juist wat meer steun nodig.'

Biobased Park Westland

Gemeente Westland, Productschap Tuinbouw en LTO Westland werken aan een biobased park waar verschillende bedrijven fysiek gekoppeld zijn voor het verwaarden van plantaardig restmateriaal uit de tuinbouw en GFT-afval uit de gemeente Westland en omliggende gemeenten. Deze tertiaire reststromen (niet concurrerend met voedsel) betreffen hoogwaardige inhoudsstoffen zoals vezels, biociden, vruchtensappen en groen gas. Uiteindelijk kan de pulp nog tot compost worden verwerkt. Ook is FresQ bezig om niet verkoopbare tomaten te ontsappen en daar een verse tomatensap van te maken. Dit pakt de organisatie gezamenlijk op met telers van The Greenery en FresQ. Uiteindelijk doet FresQ het voor haar leden om op een duurzame manier de reststromen af te zetten en nieuw business te realiseren met deze reststromen.